

Universitätsbibliothek Wuppertal

Pauli Manutii Epistolarum Libri XII

Manuzio, Paolo

Lipsiæ, Anno 1698

Elogia eloquentiæ Manutianæ

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-875](#)

ELOGIA

Eloquentiae Manutianæ.

Julius Pogianus in Epistolâ quadam ad Octavianum Magum. p. 226. 227. Epist. Clar. Viror.)

Elicem igitur te esse statuo Magi, qui Manutium & Venetiis, & tui tam studiosum habeas. De quo quidem sic existimo, istius viri tum doctrinâ, tum latinæ linguæ elegantiâ penè admirabiliores esse Venetias, quam situ, quam navalibus, quam singulari istâ pulchritudine, & magnificentiâ Urbis. Quare urge occasionem, & exple aliquando sitim eloquentiæ tuam purissimis ejus & uberrimis fontibus. Unum ex novis latinitatis autoribus intuere & contemplare Manutium: uno illo utere veterum imitationis Magistro. In quo uno ferè mihi videor agnoscere reliquam imaginem latinæ orationis, quam mirari licet omnibus, imitari paucis.

Similia leges in Appendix Epistolâ tertia. Cui & quam tam, si libet, junge.

M. A. Muretus Volum. II. Orat. 16. p. m. 126.

Vir in scribendis epistolis latinis singulari lepore ac venustate præditus, Paulus Manutius.

Idem Vol. I. I. Ep. 12. quæ est ad Manutium, p. 267.

Vel illa (epistola) quam hodiè accepi, quam festiva est, quam hilaris, quam tua. Itaque Molinus exultat quotidie addi aliquid ad laborem suum a): soletq; mihi sàpè in sermonibus dicere, ingenium tuum sibi agrorum Siculorum simile videri, è quibus Æstivâ quantum decerpunt luce capellæ Tantum fœcundus gelidâ ros nocte reponit,

ELOQUENT. MANUT.

a) describendi videlicet epistolas, quas ad Murenum scripscrat Manutius, cui labori operam suam ultrò detulerat Molinus. Vid. Muret. Vol. II. Epist. 6. p. 237.

Idem lib. I. Var. Lect. c. 6. p. 16.

Manutius, de quo viro merito dubitari potest, plusne ipse Ciceroni, an ipsi Cicero debeat. Nam & ipse tractandis assiduè Ciceronis scriptis eam assecutus est eloquentiae laudem, quā vincit omnes: & cum ad ingenium, quo excellit, addidisset diligentiam, -- incredibile est, quot ab errorum millibus eos libros felicissimè vindicarit.

M. A. Majoragius Orat. X. p. m. 239.

Aldi filius, juvenis cùm summâ eruditione, tūm orationis elegantiâ præstans.

Hier. Magius lib. III. Miscell. c. 19. (p. 1382. Tom. II. Lamp. Gruteri.)

Eruditissimus pariter atque elegantissimus vir Paulus Manutius.

Hieron. Mercurialis lib. IV. Var. Lect. c. 7. p. 206.

Postrema illa verba quid significant, obscurum est. Itaque restituí debent, ut in manuscripto Pauli Manutii, omnium post Ciceronem eloquentissimi codice invenitur.

Carol. Sigonius append. disp. Patavin. f. m. 618.

Paulus Manutius, omnis elegantioris doctrinæ, & latinæ eloquentiæ princeps.

Jac. Aug. Thuanus lib. LIX. Histor f. m. 108.

Hic annus (1574.) præterea nobis eripuit duo magna Italiae & Germaniæ lumina, Paulum Manutium & Joachimum Camerarium. --- Et in Paulo quidem

ELOGIA

quioem præter exactam puritatis Latinæ, & antiquitatis Romanæ cognitionem, quam in Ciceronem suum illustrandum attulit, plerisque scriptis, dum vixit, publicatis, & post mortem à filio Aldo, virtutum paternarum herede editis, præcipua ad juvandos aliorum labores cura, ac per manus hereditario veluti jure à patre & avo tradita industria fuit in insigni illâ, omnibus seculis deprædicandâ artis typographicæ officinâ.

Rudolphus Gœlenius prolegom. de quinque etatibus Romanæ linguae in problem. Grammatica, (qua prolegomena leguntur & adjecta, nomine autoris omisso, Gifanii observationibus in linguam lat, pag. 428.) propè finem.

Paulus Manutius, quem reliquis omnibus præfero, & lectu judico dignissimum, Ciceronis velut germanum filium.

Jac. Pontanus schol. ad Rochi Perusini de Contrib. epist. c. 26. p. 128.

Modestè recusandi laudes præsertim ingenii & doctrinæ multa exempla sument adolescentes à Paulo Manutio, qui cum sapissimè à clarissimis & eruditissimis viris laudatus sit, incredibile dictu est, quantam copiam & varietatem verborum lectissimorum sententiarumque in illis responsionibus suis adhibuet, cum idem semper argumentum tractaret. Itaque sine mirificâ delectatione, eorum dico, qui hujusmodi suavitates amant, & consecrantur, legi non potest.

Andr. Schottus l. I. Tullian. Quæst. c. n. p. 33. 34.

Quæ cùm ita sint, sic profliganda quæstio est, ut quam

ELOQUENT. MANUT. ELOGIA.

quām rarissimē ad verbum describamus, nisi si laudandæ sententiæ & ad comprobandum adhibendæ sunt: frequentiūs verò ac verecundiūs imitando, & quasi colores exprimendo. ut quām minimūm à re, quā de agitur: atque optimo, quem ad imitandum proposuimus, minimūm discedamus. Manutius igitur in Cicerone imitando longè felicior doctis hominibus, pluribus orationem lumenib[us] varians meritò videatur, quām Longolius, qui canticos impudenter nimis, (quod pueris initio permettendum,) consuisse judicetur.

Joannes Imperialis in Museo Historico p. 108.

Paulus Manutius transacto seculo meruit Romanī puritate sermonis inter selectissimos cooptari, quando lucem illam Tullianæ facundiæ nostratibus propè invisam, ac superiorum obrutam extatū caligine, solus ipse conspexisse, ac industrio calamo Italī diffudisse censeretur.

Petrus Angelius Bargus (apud eund. Imperial. p. 109.)

Exorta est tecum culti Ciceronis imago
Et vivit tecum, & tecum moriatur oportet.

Ex Hippolyto Capilupo Pauli Manutii tumulum,
(ibid.)

Quite, Paule gemit, linguam gemit ille latinam,
Quos simul extictos hic brevis orbis habet.

Illa tuo stetit ingenio, & præstante labore.

Sustentata diu, teque cadente cadit.

Et voluit tecum, quia multos vixerat annos,
Tecum etiam hoc tumulo post tua fata tegi.

Una fuit vobis fors vitæ, & mortis, & urnæ,
Urus & ambobus plangor, & unus honos.

EPI.

